

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

**Postadres**

Gemeente Nijmegen  
SR10  
Postbus 9105  
6500 HG Nijmegen

**Bezoekadres**

Korte Nieuwstraat 6  
6511 PP Nijmegen  
T 14 024  
nijmegen.nl

**Contactpersoon**

Freya Stob  
[f.stob@nijmegen.nl](mailto:f.stob@nijmegen.nl)  
T 06-46265789

**Kenmerk**

D220233712

**Bijlage(n)**

Bijgevoegd: ja

Datum 22 maart 2022

Betreft Heropenen Spoortunneltje Lent

Geachte leden van de raad,

Na de behandeling van het Ambitiedocument Stadseiland op 9 februari 2021 hebt u in uw wensen en bedenkingen het college verzocht te onderzoeken of het voormalige spoortunneltje in Lent kan worden heropend. Met deze brief willen we u informeren over de uitkomsten van dit onderzoek.

**Inleiding**

Bij de bewoners van Lent leeft al jarenlang de wens voor het heropenen van het oude spoortunneltje, dat zich nog in de spoordijk bevindt. In dit tunneltje, dat rond 1870 is gebouwd bij de aanleg van de spoorlijn Arnhem-Nijmegen, vond op 20 september 1944 een dramatische gebeurtenis plaats. Volgens ooggetuigen schoot een SS'er zijn automatisch geweer leeg in de tunnel waar ruim 100 Lentenaren schuilden voor het oorlogsgeweld. Daarbij vielen 3 doden en driekwart van de mensen raakten gewond. Begin jaren 50, tijdens de Koude Oorlog, werd het tunneltje dichtgemaakt als onderdeel van de IJssellinie. Nu de Waalsprong aan beiden zijden van de spoorlijn gebouwd wordt (Hoge bongerd en Hof van Holland) vragen de bewoners van Lent om de tunnel in ere te herstellen en het weer de functie te geven als (voetgangers- en fiets) verbinding tussen twee delen van Lent én als WO2-oorlogsmonument.

**Wat weten we over het tunneltje?**

Toen Lent werd doorsneden door de aanleg van de spoorlijn in 1878-1879, is ter hoogte van de Parallelweg een tunneltje gemaakt als verbinding tussen de twee delen van Lent. Het ligt in het spoortalud en is daarmee eigendom van ProRail. Dat betekent dat werkzaamheden alleen mogen worden uitgevoerd door gecertificeerde aannemers en in opdracht van ProRail. ProRail wil medewerking verlenen aan het openen van het tunneltje indien alle kosten (inclusief de kosten van ProRail als opdrachtgever) worden betaald door de gemeente Nijmegen. In 2017 is een eventuele heropening planologisch mogelijk gemaakt bij de vaststelling van het bestemmingsplan Hof van Holland.

Uit de bouwtekeningen en aanbestedingsstukken uit 1876 die bewaard zijn bij ProRail is op te maken dat het tunneltje bestond uit een gemetseld tongewelf en dat het tunneltje ca. 30 meter lang is. De hoogte van het tunneltje is 2.70 meter, de breedte is 2 meter. Onder het wegdek is een duiker gebouwd. (zie tekening in de bijlage)

**Functionaliteit**

De bewoners van Lent zouden graag zien dat het tunneltje gaat dienen als extra langzaam verkeer-verbinding tussen Hoge Bongerd en Hof van Holland. Vanwege de afmetingen is het tunneltje echter alleen geschikt te maken voor voetgangers. De tunnel is met een hoogte van 2.70 hoog genoeg voor fietsers. (minimaal vereiste is 2.50 m) maar de breedte van 2 meter is onvoldoende. Voor een fietsroute is minimaal 3 meter nodig. Aangezien het lastig is fietsers te weren, is de veiligheid in de tunnel dan ook een zorgpunt. Bovendien is er vanuit verkeerskundig oogpunt geen noodzaak om het tunneltje te openen. De afstand tot de onderdoorgang bij de Oosterhoutsedijk is ca. 360 meter, de afstand tot de onderdoorgang bij station Lent is ca. 300 meter. Aan de zijde van Hof van Holland komt de tunnel uit bij vlek 10. Een voetgangersverbinding vanaf deze plek naar het centrumgebied van Hof van Holland is vanaf de westkant van het spoor nauwelijks korter dan via de oostzijde en de onderdoorgang bij Station Lent.

### **Bouwkundige staat en eerste kostenraming**

Bij ProRail is helaas geen informatie te vinden over de bouwkundige staat van het tunneltje. Daardoor weten we op dit moment niet of het een kwestie is van het 'zand wegscheppen' of dat een ingrijpend herstel dan wel een nieuwe tunnel nodig is. Om de bouwkundige staat te achterhalen moet het tunneltje gedeeltelijk worden uitgegraven. Om daarbij de stabiliteit van de spoordijk te waarborgen eist ProRail dat er een hulpconstructie wordt aangebracht. Hiervoor moet een treinvrije periode worden aangevraagd. Daarnaast is de spoordijk NGE-verdacht en zit er vervuiling in de grond. Op basis hiervan geeft adviesbureau Sweco aan dat we alleen al voor het bouwkundig onderzoek rekening moeten houden met enkele tonnen aan onderzoekskosten. Op basis van de uitkomsten van het bouwkundig onderzoek kan vervolgens bepaald worden wat de kosten zullen zijn voor het heropenen van de tunnel. Vanwege alle onzekerheden ligt er nu een eerste raming een grote bandbreedte, maar voor het heropenen van de tunnel moeten we volgens Sweco uitgaan van een bedrag van 6 miljoen euro, +/- 40%.

### **Voorstel**

Gezien de beperkte functionaliteit van het tunneltje in combinatie met het ontbreken van een verkeerskundige noodzaak, vindt het college de kosten voor heropening van het tunneltje onevenredig hoog. We snappen echter ook de behoefte van de inwoners van Lent om aandacht te besteden aan de vreselijke gebeurtenissen die hier hebben plaatsgevonden in september 1944. Het voorstel van het college is dan ook om het tunneltje niet te heropenen maar om samen met de bewoners van Lent een herinneringsplek te creëren, bijvoorbeeld in de vorm van een visualisatie van de tunnel. We verwachten eind 2022 geluidsschermen te gaan plaatsen t.b.v. de nieuwbouw in Hof van Holland en Hoge Bongerd. Wellicht is het mogelijk om deze werkzaamheden te combineren met het maken van een herinneringsplek/visualisatie.

### **Overleg Wijkraad Lent**

De uitkomsten van het onderzoek zijn gedeeld met de wijkraad, evenals het voorstel om in plaats van de heropening van de tunnel een herinneringsplek in te richten. De bewoners hebben begrip voor de overwegingen om het tunneltje niet open te maken maar in plaats hiervan te kiezen voor een herinneringsmonument. Het liefst wil men één of beide ingangen weer zichtbaar maken of namaken. Men zou bovendien graag zien dat 4-5 mei organisaties en kunstenaars uit Lent betrokken worden bij de ontwikkeling van de herdenkingsplek.

De bewoners vragen daarnaast aandacht voor een goede en veilige voetgangersverbinding tussen Hoge Bongerd en Hof van Holland (via de oostzijde van het spoor en bestaande onderdoorgangen bij Station Lent en de Oosterhoutsedijk).

Een langzaam verkeerverbinding tussen de Hoge Bongerd en Station Lent is opgenomen in het ambitiedocument Stadseiland en onderdeel van de verdere planontwikkeling.

Hoogachtend,  
Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout  
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls  
Burgemeester